УДК 378.662(476):37.013:808.26

М.В. Трус
(БДТУ, Мінск)

СІСТЭМНАСЦЬ ВЫХАВАЎЧАЙ ПРАЦЫ КАФЕДРЫ БЕЛАРУСКАЙ ФІЛАЛОГІІ БДТУ

За 20 гадоў свайго існавання кафедрай беларускай філалогіі (да 2012 г. яна называлася кафедрай беларускай мовы) назапашаны вялікі вопыт выхаваўчай працы, прадстаўлены і на агульнатэарэтычным, і на практычным узроўнях. У многім гэты вопыт падсумаваны ў наступных выданнях: матадычным дапаможніку В.А. Кузьміч “Развіццё і рэалізацыя ідэй Канцэпцыі і Праграмы выхавання дзяцей і навучэнскай моладзі” (2004), метадычных рэкамендацыях “Планаванне ідэалагічнай і выхаваўчай працы ў ВНУ” (2010), падрыхтаваных В.А. Кузьміч і Т.У. Жукоўскай, метадычных рэкамендацыях “Арганізацыя ідэалагічнай і выхаваўчай працы ва ўстановах вышэйшай адукацыі” (2013), падрыхтаваных В.А. Кузьміч і М.В. Трусам.

Пералічаныя кнігі сталі лагічнымі звёнамі падсумавання кафедральных ініцыятыў, а таксама запатрабаваным складнікам у агульнаўніверсітэцкай парадыгме рознажанравых друкаваных прац, адрасаваных выкладчыкам і куратарам студэнцкіх груп па арганізацыі і правядзенні мерапрыемстваў па грамадзянска-патрыятычным, прававым і экалагічным выхаванні студэнцкай моладзі, прафілактыцы правапарушэнняў.

У выданнях прадстаўлены комплекс матэрыялаў: нарматыўныя дакументы, якімі павінен кіравацца куратар у сваёй прафесійнай дзейнасці; прыкладны разгорнуты план ідэалагічнай і выхаваўчай працы на вучэбны год; метадычныя рэкамендацыі па планаванні і арганізацыі мерапрыемстваў. Мяркуем, кафедральны вопыт, інфарматыўная напоўненасць выданняў, іх практычная важкасць будуць карыснымі не толькі ў практыцы БДТУ, але і ўсіх устаноў вышэйшай адукацыі Рэспублікі Беларусь.

Названыя кнігі не падвялі заключную рысу пад вопытам выхаваўчай працы. Кафедра сістэматычна дзеліцца сваімі напрацоўкамі з зацікаўленай грамадскасцю на старонках рэспубліканскіх СМІ (“СБ. Беларусь сегодня”, “Полымя”, “Настаўніцкая газета”, “Літаратура і мастацтва” і інш.), падтрымлівае цеснае супрацоўніцтва з навуковым і метадычным часопісам “Роднае слова”, уключаным у пералік навуковых выданняў ВАК Рэспублікі Беларусь. Толькі ў 2015 г. у рэспубліканскіх і замежных СМІ былі апублікаваны 22 артыкулы аб пазітыўным вопыце структурнага падраздзялення, на сайце БДТУ змешчаны 17 інфармацыйных паведамленняў аб дзейнасці кафедры.

У многім выхаваўчая праца кафедры беларускай філалогіі арганізуецца праз дзейнасць студэнцкага навуковага аб’яднання “Пошук” (уклю-

чае некалькі гурткоў) і літаратурнага клуба "Ветліца", якія паводле статыстыкі вынікаў 2015 г. ахопліваюць 157 удзельнікаў.

У 2015 г. былі арганізаваны 4 студэнцкія навукова-практычныя канферэнцыі, на якіх быў прадстаўлены 81 даклад:

1. "Беларусь – зямля маіх бацькоў, мая зямля" (20.04.2015).
2. "Русский язык – путь к знаниям" (24.04.2015).
3. "Скарбы спадчыны духоўнай" (25.04.2015).
4. "Равеснікі стагоддзя" (12.12.2015).

За лепшыя даклады на 66-й навукова-практычнай студэнцкай канферэнцыі граматамі БДТУ ўзнагароджаны 6 студэнтаў. У межах канферэнцыі апублікавана 5 артыкулаў.

Студэнцкія работы (283) накіраваны на конкурсы розных узроўняў:

– на рэспубліканскі конкурс студэнцкіх навуковых прац прадстаўлены 3 студэнцкія навуковыя работы;

– на Міжнародны конкурс студэнцкіх навуковых работ "Моладзь і паліграфія" (Украіна) накіравана 1 работа (атрыманы Дыплом II ступені);

– на ўніверсітэцкі конкурс навукова-даследчых і творчых работ студэнтаў і магістрантаў па грамадскіх і гуманітарных навуках, прысвечаны 70-годдзю Вялікай Перамогі і 85-годдзю БДТУ, прадстаўлена 279 работ.

Кафедра арганізуе ўдзел студэнцкай моладзі ў рэспубліканскім творчым конкурсе "Аўтограф" (праводзіцца адзін раз у два гады). На апошнія два форумы (2012, 2014 гг.) былі прадстаўлены 93 работы (I катэгорыя – 1; II кат. – 9; III кат. – 3).

Наведванне музеяў, арганізацыя культпаходаў у культурна-асветніцкія ўстановы г. Мінска – абавязковая праграма для студэнтаў усіх факультэтаў. Асноўныя экскурсійныя маршруты: "Мінск – ты ў сэрцы маім"; "Масленіца ў батанічным садзе"; Нацыянальная бібліятэка Рэспублікі Беларусь; "Галерэя" (мастацтва, народныя промыслы).

Пры навучанні замежных навучэнцаў рускай мове рэалізоўваліся выхаваўчыя мэты, прадугледжаныя Дзяржаўным адукацыйным стандартам: 1) фарміравалася паважлівае стаўленне да рускай мовы як сродку міжкультурных дзяржаўных зносін; 2) фарміраваліся дабразычлівыя адносіны да носьбітаў мовы; 3) фарміравалася сістэма маральных каштоўнасцяў і ацэначна-эмацыйныя адносіны да свету. Гэтаму спрыялі гутаркі выкладчыкаў, лінгвакраіназнаўчыя тэксты, азнаямленчыя экскурсіі па горадзе, у музеі, наведванне тэатраў.

Кафедра беларускай філалогіі заўсёды адкрыта для супрацоўніцтва з іншымі структурнымі падраздзяленнямі БДТУ, вышэйшымі навучальнымі і культурна-асветніцкімі ўстановамі нашай краіны і замежжа.